

İlgili Kanun / Madde

4857 S. İşK/41

6100 S.HMK/

T.C

YARGITAY

22. Hukuk Dairesi

Esas No. 2018/11450

Karar No. 2018/18827

Tarihi: 13.09.2018

- ZAMANAŞIMI DEFİİ
- KISMİ DAVANIN SAKLI TUTULAN HAKLAR İÇİN ZAMANAŞIMINI KESMEYECEĞİ
- ZAMANAŞIMI DEFİNİN CEVAP SÜRESİ İÇERİSİNDE İLERİ SÜRÜLEBİLECEĞİ
- CEVAP DİLEKÇESİNİN ISLAHI YOLUYLA DA ZAMANAŞIMI DEFİNİN İLERİ SÜRÜLEBİLECEĞİ

ÖZETİ: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yürürlükte olduğu dönemde 319 uncu madde hükmü uyarınca savunmanın değiştirilmesi yasağı cevap dilekçesinin verilmesiyle başlayacağından, zamanaşımı defi cevap dilekçesi ile ileri sürülmelidir. 01.10.2011 tarihinden sonraki dönemde ilk oturuma kadar zamanaşımı definin iler sürülmesi ve hatta ilk oturumda sözlü olarak bildirilmesi mümkün değildir.

Kısmi davada fazlaya ilişkin hakların saklı tutulmuş olması, saklı tutulan kesim için zamanaşımını kesmez, zamanaşımı, alacağın yalnız kısmi dava konusu yapılan miktar için kesilir.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 01.10.2011 tarihinden sonraki uygulamada, 371/2 ve 319. maddeler uyarınca ıslah dilekçesinin davalı tarafa tebliği üzerine iki haftalık süre içinde ıslaha konu

kısımlar için zamanaşımı definde bulunulabileceği kabul edilmelidir.

1086 sayılı HUMK yürürlükte iken süre geçtikten sonra yapılan zamanaşımı define davacı taraf süre yönünden hemen ve açıkça karşı çıkmamışsa(suskun kalınmışsa) zamanaşımı defi geçerli sayılmakta iken, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun uygulandığı dönemde süre geçtikten sonra yapılan zamanaşımı definin geçerli sayılabilmesi için davacının açıkça muvafakat etmesi gerekir. Başka bir anlatımla 01.10.2011 tarihinden sonraki uygulamalar bakımından süre geçtikten sonra ileri sürülen zamanaşımı define davacı taraf muvafakat etmez ise zamanaşımı defi dikkate alınmaz.

Somut uyuşmazlıkta; davalı yanca, süresinde verilen cevap dilekçesinde davaya karşı zamanaşımı savunulmasında bulunulmamış ise de; 4.10.2013 tarihinde 1.3.2011 tarihli cevap dilekçesinin ıslahı yolu ile davaya karşı zamanaşımı savunmasında bulunulduğu anlaşılacakla Mahkemece usulüne uygun olan bu savunma dikkate alınmadan karar verilmiş olması hatalıdır.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı isteminin özeti:

Davacı vekili; davacı davalı bakanlık bünyesinde 1992 yılında çalışmaya başladığını, halen hizmet vasıtası şoförü olarak çalışmasına devam ettiğini, ... üyesi olduğunu, müvekkilinin de işçi olarak çalıştığı dönem içinde ... İşçileri Sendikası ile davalı Bakanlık arasında 01/01/1997-31/12/1998, 01/01/1999-31/12/2000, 01/01/2001-31/12/2002 ve 01/01/2003-31/12/2004 tarihleri arası geçerli toplu iş sözleşmelerinin imzalandığını, 11,12,13,14 dönem toplu iş sözleşmesinin ücret artışlarının müvekkilinin ücretine tam olarak yansıtılmadığını, 01/01/2005 ve sonrası dönem artışları protokol ve sözleşmenin devamlılığı ilkelerine aykırı şekilde eksik ve geç yansıtıldığını, -Toplu İş Sözleşmesinde yapılan iyileştirmelerin eksik uygulanması sonucu müvekkili ile diğer işçiler arasında ücret farkı ile ikramiye ve ilave tediye farkı oluştuğunu öne sürerek ücret farkı, ilave tediye farkı ve ikramiye farkı alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir

Davalı cevabının özeti:

Davalı vekili; davacının birtakım davaya konu alacaklarının zamanaşımına uğradığından reddinin gerektiğini, davacının 06/02/2001 tarihine kadar geçici işçi ve bu tarihten itibaren daimi işçi kadrosuna geçirildiğini, davacının işe giriş yevmiyelerine tüm toplu iş sözleşmesi ücret zamlarının uygulandığını, davacının alacağının bulunmadığını savunarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme kararının özeti:

Mahkemece, toplanan delillere göre ve bilirkişi raporu doğrultusunda yazılı gerekçe ile davanın kısmen kabulüne karar vermek gerekmiştir.

Temyiz:

Karar süresi içinde davalı ... vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-Taraflar arasında zamanaşımı savunmasının dikkate alınıp alınamayacağı konusunda uyumsuzluk bulunmaktadır.

Zamanaşımı, alacak hakkının belli bir süre kullanılmaması yüzünden dava edilebilme niteliğinden yoksun kalmasını ifade eder. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere zamanaşımı, alacak hakkını sona erdirmeyip sadece onu "eksik bir borç" haline dönüştürür ve "alacağın dava edilebilme özelliği"ni ortadan kaldırır. Sözlü yargılama usulünün uygulandığı dönemde zamanaşımı def'i ilk oturuma kadar ve en geç ilk oturumda yapılabilir. Ancak 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri

Kanunu'nun yürürlükte olduğu dönemde 319 uncu madde hükmü uyarınca savunmanın değiştirilmesi yasağı cevap dilekçesinin verilmesiyle başlayacağından, zamanaşımı def'i cevap dilekçesi ile ileri sürülmelidir. 01.10.2011 tarihinden sonraki dönemde ilk oturuma kadar zamanaşımı definin iler sürülmesi ve hatta ilk oturumda sözlü olarak bildirilmesi mümkün değildir.

Uygulamada, fazlaya ilişkin hakların saklı tutulması, dava açma tekniği bakımından, tümü ihlal ya da inkâr olunan hakkın ancak bir bölümünün dava edilmesi, diğer bölümüne ait dava ve talep hakkının bazı nedenlerle geleceğe bırakılması anlamına gelir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca benimsenmiş ilkeye göre, kısmi davada fazlaya ilişkin hakların saklı tutulmuş olması, saklı tutulan kesim için zamanaşımını kesmez, zamanaşımı, alacağın yalnız kısmi dava konusu yapılan miktar için kesilir.

Dava konusunun ıslah yoluyla arttırılması durumunda, 1086 sayılı HUMK hükümlerinin uygulandığı dönemde, ıslah dilekçesinin tebliğini izleyen ilk oturuma kadar ya da ilk oturumda yapılan zamanaşımı def'i de ıslaha konu alacaklar yönünden hüküm ifade eder. Ancak Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yürürlüğe

girdiği 01.10.2011 tarihinden sonraki uygulamada, 371/2 ve 319. maddeler uyarınca ıslah dilekçesinin davalı tarafa tebliği üzerine iki haftalık süre içinde ıslaha konu kısımlar için zamanaşımı definde bulunulabileceği kabul edilmelidir. 1086 sayılı HUMK yürürlükte iken süre geçtikten sonra yapılan zamanaşımı define davacı taraf süre yönünden hemen ve açıkça karşı çıkmamışsa(suskun kalınmışsa) zamanaşımı defi geçerli sayılmakta iken, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun uygulandığı dönemde süre geçtikten sonra yapılan zamanaşımı definin geçerli sayılabilmesi için davacının açıkça muvafakat etmesi gerekir. Başka bir anlatımla 01.10.2011 tarihinden sonraki uygulamalar bakımından süre geçtikten sonra ileri sürülen zamanaşımı define davacı taraf muvafakat etmez ise zamanaşımı defi dikkate alınmaz.

Somut uyuşmazlıkta; davalı yanca, süresinde verilen cevap dilekçesinde davaya karşı zamanaşımı savunulmasında bulunulmamış ise de; 4.10.2013 tarihinde 1.3.2011 tarihli cevap dilekçesinin ıslahı yolu ile davaya karşı zamanaşımı savunmasında bulunulduğu anlaşılacakla Mahkemece usulüne uygun olan bu savunma dikkate alınmadan karar verilmiş olması hatalıdır.

Ayrıca, ücret farkı alacağı bakımından davacı yanca 12.12.2014 tarihinde miktar yönünden ıslah dilekçesi verilmiş olup bu dilekçenin davalı ...'ne tebliğ edilmediği görülmektedir. Davacı yanca sunulan ıslah dilekçesi davalıya tebliğ edilmeden karar verilmiş olması savunma hakkını kısıtlar mahiyette olduğundan isabetsizdir.

2-Karar başlığında davalı olarak sadece ...'nün gösterilmesi gerekirken ...'nın davalı gösterilmesi, ...'nün ise ilişkili kişi olarak gösterilmesi de hatalı olup ayrı bir bozma nedenidir.

Mahkemece bu hususlar gözetilmeden yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı nedenlerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine 13.09.2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.